

Duiker	3	Ruigpootbuizerd	+10
Aalscholver	+ 100	Wespendief	tientallen
Kuifaalscholver	1	Sperwer	200 à 300
Blauwe reiger	alg	Blauwe kiekendief	3
Rotgans	40	Rode wouw	3
Knobbelzwaan	alg	Torenavalk	alg
Rietgans	5	Smelleken	2
Wilde eend	alg	Visarend	1
Krakeend	enkele	Houtduif	alg
Smient	alg	Turkse tortel	alg
Wintertaling	alg	Watersnip	1
Pijlstaart	enkele	Bonte strandloper	1
Kuifeend	alg	Oeverloper	alg
Tafeleend	alg	Regenwulp	enkele
Zwarte zeeëend	alg	Rosse grutto	1
Eidereend	alg	Kievit	alg
Middelste zaagbek	alg	Grote stern	alg
Bergeend	enkele	Visdief	alg
Buizerd	+ 1000	Patrijs	3

Joost Bouwmeester

MARIJKE TERUG IN HAAR ELEMENT.

Het zeehondje Marijke, dat op 8 september j.l. op het Noordwijkse strand werd gevonden, kon precies 2 maanden later gezond en wel weer worden teruggezet in de Waddenzee.

Maandag 6 november belde mevrouw 't Hart mij op, dat het er woensdag daarop het voor Marijke er weer opzat en dat ze met nog 3 ex-patiënten weer aan het zeewater zou worden toevertrouwd. Lakoniek werd er bijgevraagd of er interesse was dit gebeuren bij te wonen, in dat geval was er nog wel een bed vrij in Pieterburen, want de hele aktie zou om kwart over zeven 's morgens van start gaan. Werk en huiselijke omstandigheden stonden zelfs op zo'n korte termijn niets in de weg. Vandaar dat de dinsdagnacht in Pieterburen in de nabijheid van nog 11 zeehonden, 1 tortelduif, 2 marmotten, 3 gewone honden, 1 huiskip en 4 katten werd doorgebracht.

Doch 22 lege bekjes maakten het noodzakelijk reeds om 6 uur op te staan, zodat zij niet de rest van de dag met lege magen behoeften door te brengen.

Even later arriveerden 2 mensen van het R.I.N. die Lenie 't Hart in dergelijke gevallen assisteren.

Houten kisten werden aangedragen en voor de terrassen geplaatst waar de zeehonden verbleven. Vakkundig aan de staartvinpoten vastgepakt, loodsten de twee Rin-mensen de dieren hun tijdelijk onderkomen in, die met schuiven werden afgesloten en op een aanhangwagen werden geplaatst. Het vroom op dat moment 2 à 3 graden en een kop koffie liet zich dan ook goed smaken.

Precies volgens tijdschema was het hele transport reisvaardig en kon de levendige last richting Delfzijl worden vervoerd. Dit tijdschema garandeert de zeehonden een zo kort mogelijk verblijf in hun ongemakkelijke verpakking en bij aankomst op de plaats van bestemming voldoende tijd om op een van de zandplaten te kunnen rusten in de buurt van hun soortgenoten.

In Delfzijl bleek de politieboot R.P.19 al onder "stoom" te liggen, waarvan de bemanning al even professioneel de kisten verwerkten als in Pieterburen al was opgevallen.

Uit de hartelijke begroeting over en weer bleek duidelijk dat ook zij tot de vaste kern van mensen behoren die zich regelmatig met dit werk bezighouden.

Met een waterig zonnetje van opzij werd om + 8 uur koers gezet richting de Waddenzee.

Bij het passeren van de Eemscentrale wees één van de R.I.N mensen, Henk Nijland, op de honderd meter hoge schoorsteen, die hij samen met zijn collega Roel van Beek beklommen had om er een antenne plus radio ontvanger te plaatsen. Deze was nodig om een met een zender uitgeruste zeehond te kunnen lokaliseren en al zijn bewegingen te kunnen volgen. Om deze zender aan te brengen, moest dit dier worden gevangen. Hiervoor hadden zij zich op de Wadden honderden meters voor een plaat, met zeehonden af laten zetten. In duikerpakken en uitgerust met een net lieten zij zich met het opkomende tij in de richting van de plaat drijven. Vlak voor de groep rustende zeehonden bleef de één met het begin van het net achter. De ander zwom op afstand van enkele meters met de andere zijde van het net tot voorbij de groep. Daarna beklommen beiden gelijktijdig de plaat en werd de door hun uitgezochte zeehond gevangen. Met een buigzaam en zeer rekbaar tuigage bevestigden zij de zender op de rug van de zeehond en lieten hem weer vrij. Zo op papier een simpele klus en ook uit de mond van Henk Nijland klonk het alsof het een fluitje van een cent betrof. Doch na enig aandringen was hij bereid te vertellen welke grondige studie, eindeloos geduld en vaak ook ontberingen er voor nodig waren geweest om tot dit stadium van onderzoek te komen. Op deze wijze zal de zeehond de onderzoekers over een jaar aan de nodige gegevens kunnen helpen. Na ongeveer een jaar zal het tuigage verteerd zijn en wordt de zender afgeworpen.

Intussen had de R.P.19 de Noordzee bereikt en koers gezet op de opening tussen Rottum en Rottumeroog. Omzichtig en soms schuivend over het zand stuurde de ervaren politieschipper de boot de Waddenzee binnen op weg naar "het Schild". Dit is een vrij moeilijk bereikbaar gebied met een grillig geulenpatroon, waar de recreatie nog niet in die volle hevigheid is doorgedrongen als vaak elders op de Wadden. Hier vinden de zeehonden nog de noodzakelijke rust en hier was ook het einddoel van het transport.

Inmiddels waren aan boord de plastic merktekens aangebracht in de achtervinpoten, zodat aan de hand van eerder opgenomen gegevens b.v. verplaatsing, leeftijd en gewicht kunnen worden berekend wanneer zij zouden worden teruggevonden.

Op een afstand van 30 à 40 meter van de boot bleven een drietal zeehonden rustig liggen en ook een 20 stuks op een plaat even verder op toonden geen onrust.

Op enige afstand van de laatste groep werd de boot op de plaat gezet en het begin van de laatste fase was aangebroken. Vanaf de boeg liet men een ladder zakken, via welke eerst enkele opvarenden en daarna de kisten het zand bereikten. De zeehonden waren nu onrustig geworden en ook Mevrouw 't Hart vertoonde enige tekenen van nerveusiteit.

Eerst nog moesten enkele opzichtige merktekens worden aangebracht om de dieren op grote afstand te kunnen herkennen als ex patiënten van Pieterburen. Met een kwast en verf kregen alle vier een grote oranjekleurige vlek over kop en rug, die na een jaar (nieuwe beharing) geheel verdwenen zal zijn. Toen gingen alle schuiven gelijktijdig van de kisten en mochten Marijke, Willemijn, Geert en Frits terug naar waar ze hoorden, doch geen van alle vertoonde enige haast, in tegendeel zelfs. Aarzelend en onwennig schoven ze stukje voor stukje achter elkaar met Frits als grootste voorop, naar het water, soms omkijkend, niet overtuigd van de vrijheid die hen wachtte. Zelfs toen ze alle het water hadden bereikt, was er geen enkele neiging er direct vandoor te gaan. Ze hadden van mensen immers alleen maar goede dingen mogen ervaren! Maar het afscheid was hopelijk definitief. Vier en twintig stuks waren hen dit jaar al voorgegaan. Het zullen er vermoedelijk 31 worden, wat haast 10 procent is van de totale zeehondenpopulatie in onze Waddenzee. Hoe lang nog.....?

Het Schild, woensdag, 8 november 1978, ongeveer 11.00 uur. Op de plaat Lenie 't Hart, in het water 4 oranjekleurige bolletjes op een kluitje bijeen. Mag het werk van haar en al haar medewerkers er toe bijdragen dat er nog lang zeehonden op onze Wadden mogen zijn.

D.Passchier